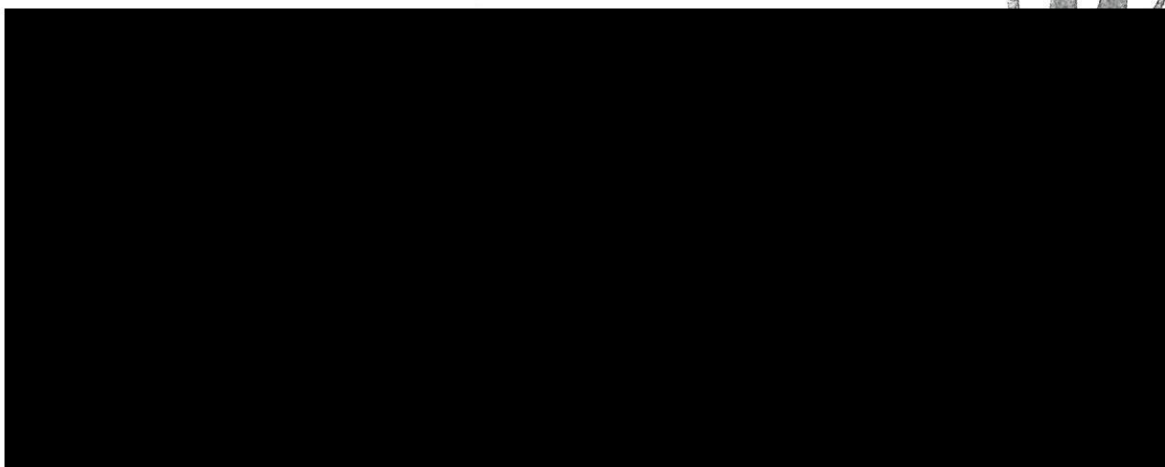

Alkotmánybíróságnak	
Érkezett:	2020 JAN 15.
Példány:	1
Melléklet:	12 db
Kezelőiroda:	
<i>[Signature]</i>	

(Kaposvári Törvényszék útján)

Alkotmánybíróság		
Kezddőirat száma:		
Érk. 2019 DEC 13. 13/1		
Érkezett postán/faxon/e-mailen/elektronikusan/gyűjtőládába, személyesen/vádatdokmánnyal.		
Példány:	Melléklet:	Haték:
Utóirat száma: P. 20. 430/2018		

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszokat
terjesztem elő.

I. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 27.§-a alapján állapítsa meg, a Balassagyarmati Járásbíróság 2019. február 14-én kelt 13. P. 20490/2018/10. sorszámú ítéletének és a Balassagyarmati Törvényszék 2019. szeptember 12-én kelt és jogerős 2. Pf. 20.167/2019/6. sorszámú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően – kizárólag az ítéleteknek a perköltségre vonatkozó rendelkezéseit – semmisítse meg.

II. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 81.§ (5) bekezdésének alaptörvény ellenességét és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

A megsemmisíteni indítványozott törvényi rendelkezés a következő:

Pp. 81.§ (5) „A jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel.”

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

I. A Balassagyarmati Járásbíróság első fokú ítélete

1) A Balassagyarmati Járásbíróság a 2019. február 19-én kelt 13. P. 20.490/2018/10. sorszámú ítéletével a [REDACTED]

[REDACTED] gazdasági igazgatói beosztást betöltő személy nevét; továbbá az alperes főigazgatójának és gazdasági igazgatójának a 2017. november 30.-i állapot szerinti munkabérét (illetményét) összetevők alapján, és ha ebben 2018. június 26-ig változás állt be, ezen időpontig terjedően adja ki a fenti munkabér adatokat.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperes részére a fentiekben foglalt adatokat alátámasztó okiratokat oly módon, hogy a dokumentum másolaton a név, beosztás, munkabéren kívüli személyes adatokat tegye felismerhetetlenné. A felperes keresetét egyebekben – a tárgyaláson szóban előterjesztett, első fokú perköltségre vonatkozó igény tekintetében - elutasította. Megállapította, hogy az eljárás tárgyi illetékmentes.

Az ítélet indokolása szerint a perköltség iránti igényt a bíróság azért utasította el, mert a jogi képviselővel eljáró felperes költségjegyzék benyújtását elmulasztotta, így a Pp. 81. § (5) bekezdése értelmében perköltséget nem érvényesíthet.

II. A felperes fellebbezése

2) Felperes a 2019. március 29-én kelt fellebbezésében kérte, hogy a Balassagyarmati Törvényszék, a Balassagyarmati Járásbíróság 13. P. 20.490/2018/10. sorszámú ítéletét kizárólag a perköltségre vonatkozó részben változtassa meg és az első fokú ítélethől mellőzze a „A bíróság a felperes keresetét egyebekben elutasítja.” szövegrészt; és az alperest kötelezze 26.300,- Ft első fokú perköltség megfizetésére. Kérte továbbá kötelezni alperest 20.000,- Ft fellebbezési perköltség megfizetésére. Felperes az I. és II. fokú perköltségre vonatkozóan költségjegyzéket csatolt.

3) A fellebbezést felperes az alábbiakkal indokolta:

a) A Balassagyarmati Járásbíróság a 2019. február 14-ére perfelvételi tárgyalást tűzött ki.

Ebben az idézésben nem döntött arról, hogy a Pp. 197.§-a alapján a felek iratváltásai alapján a perfelvételt lezárja. A felperesnek tehát a 2019. február 14-ére kitűzött perfelvételi tárgyalásra szóló idézés alapján - figyelemmel arra, hogy az alperes ellenkérelmében a kereset

elutasítását kérte - nem kellett arra számítani, hogy a bíróság nyomban áttér érdemi tárgyalásra és így majd a perfelvételi tárgyaláson való kötelező megjelenésére tekintettel a felperes által ezen a perfelvételi tárgyaláson felmerült és felszámított perköltségre vonatkozó költségjegyzék elektronikus kapcsolattartás keretében történő előterjesztésére nem lesz módja.

A 2019. február 14-ei perfelvételi és érdemi tárgyaláson a kereset érdemében teljes egészében helyt adott, és a 13. P. 20.490/2018/10. sorszámú ítéletével az alperest kötelezte, hogy 15 napon belül adja ki a felperes részére

- 2017. november 30. és 2018. június 26. napjáig terjedő időre az alperesnél gazdasági igazgatói beosztás betöltő személy nevét; továbbá az alperes főigazgatójának és gazdasági igazgatójának a 2017. november 30.-i állapot szerinti munkabérét (illetményét) összetevők alapján, és ha ebben 2018. június 26.-áig változás állt be, ezen időpontig terjedően adja ki a fenti munkabér adatokat;

- a fentiekben foglalt adatokat alátámasztó okiratokat oly módon, hogy a dokumentum másolaton a név, beosztás, munkabéren kívüli személyes adatokat tegye felismerhetetlenné az alperes.

A bíróság a 2019. február 14-ei érdemi tárgyaláson a felperes által szóban megjelölt – amely ezen a napon a tárgyaláson való megjelenésével felmerült 26.345,- Ft költséget tartalmazta - az első fokú bírósági tárgyalással felmerült perköltséget elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a perköltség elutasítására azért került sor, mert a jogi képviselővel eljáró felperes a költségjegyzék benyújtását elmulasztotta, így a Pp. 81.§ (5) bekezdése alapján perköltség nem érvényesíthető.

b) Felperes szerint a pernyertes felperes javára a Pp. 83.§ (1) bekezdés megítélendő perköltségében az alperes marasztalását a Pp. 81.§ (5) bekezdése alapján nem lehetett volna mellőzni. Erre tekintettel az első fokú ítélet ebben a részében - az alábbiakra tekintettel - jogszabálysértő.

ba) A perben a Pp. 81. §-a perköltség felszámításáról az alábbiak szerint rendelkezik:

81. § [A felszámítás]

(1) A fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti.

(2) A felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható.

(3) A fél a felszámítását és a (2) bekezdés szerinti okiratot legkésőbb a tárgyalás berekesztéséig, ennek hiányában az eljárást befejező határozat meghozataláig terjesztheti elő. Önmagában a felszámítás vagy annak igazolása miatt a tárgyalás elhalasztásának nincs helye, kivéve, ha a fél a kötelezettségének a tárgyaláson önhibáján kívüli okból nem tudott eleget tenni.

(4) A fél a felszámítását a tárgyalás berekesztéséig, ennek hiányában az eljárást befejező határozat meghozataláig visszavonhatja. A visszavonást követően a visszavonással érintett költség újbóli felszámításának nincs helye.

(5) A jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel.

A Pp. 81. (5) bekezdésében foglalt „kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján” kitételnek tehát a felperes mindenben eleget tett, amikor a tárgyaláson a felmerült költségeit tárgyalási jegyzőkönyvbe diktálva előterjesztette. Az IM rendelet nem határozza meg a formanyomtatványt, az OBH által az elektronikus eljárásra megalkotott és az OBH honlapján közzétett költségjegyzék-formanyomtatvány pedig nem a Pp. szerinti szóhasználat szerinti „jogszabályban meghatározott költségjegyzék”. Az a körülmény tehát, hogy a felperes költségeit nem az OBH által megszerkesztett nyomtatványom terjesztette elő, a költség megfizetésének mellőzését, és e tekintetben a kereset elutasítását nem alapozza meg.

Felperes utal arra, hogy az IM rendelet nem határozza meg sem a nyomtatvány formáját, sem pedig azt, hogy a költségjegyzéket miként kell-e vezetnie a félnek a perben: azaz a perben csak egy költségjegyzék lehet, és azt folyamatosan kell vezetnie az egész perben, vagy pedig minden költségfelszámításról külön-külön költségjegyzéket kell a jogi képviselővel eljáró félnek.

4) Mindezekre tekintettel felperes kérte az első fokú ítélet megváltoztatását, a „felperes keresetét egyebekben elutasítja” szövegezés mellőzését, az alperesnek az első fokú perköltség megtérítésére kötelezését.

A másodfokú bíróság felülbírálati jogköre tekintetében felperes a Pp.371.§ (1) bekezdés c) pontja tekintetében utalt az alábbiakra:

a) A perbeli igény érvényesítésével a félnél keletkezett kiadás, mint perköltség kérdésében való határozathozatal **nem a per anyagi jognak megfelelő megfelelésének kérdésében való döntés, hanem eljárási természetű jogalkalmazás, mivel a perköltség – a magyar jog szerint - nem kártérítés, hanem eljárási költségként van definiálva a jogérvényesítés tekintetében** [Pp. 7.§ (1) bek 1. és 8. 11. pontja, Pp. VII.fejezet (78-93.§)] Ebből következően a jelen perben előterjesztett fellebbezésre a felülbírálati jogkörre vonatkozó Pp. 369.§ (3) bekezdése nem irányadó, mivel a felperes fellebbezése anyagi jogi kérdéseket nem érint, álláspontja szerint az első fokú ítélet ténybelileg megalapozott, a döntés okszerű következtetésen alapul, és törvényes, a jogszabályok helyes alkalmazása és értelmezése folytán. **Eljárási szabálysértés nem történt, így az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére törvényes indok nem áll fenn.**

b) A felülbírálati jogkört felperes kizárólag a perköltségre vonatkozó kereseti igény tekintetében, tehát nem az ügy érdemében kéri gyakorolni. Felperes álláspontja szerint a felperesnek – pernyertessége ellenére – a perköltségre vonatkozó kereseti kérelmében való döntés jogszabálysértő a fentebb kifejtettekre tekintettel. Erre tekintettel felperes kérte a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján az első fokú ítélet megváltoztatását.

c) A felperes a fellebbezéséhez csatolta a perben F/1 alatt a perköltségre vonatkozó költségjegyzéket, amely alapján kérte a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján az alperesnek az első fokú perköltség, és a fellebbezési perköltség megtérítésére kötelezését

III. Alperes fellebbezési ellenkérelme a felperes fellebbezési észrevétele

5) Az alperesnek az első fokú ítélet – perköltség tekintetében – való helybenhagyására és a felperesnek az eredménytelen fellebbezésére tekintettel való perköltségben való marasztalására vonatkozó ellenkérelmét felperes alaptalannak tartotta. Erre tekintettel felperes kérte a fellebbezés helyt adással történő elbírálását és az első fokú ítéletnek a részbeni megváltoztatását.

Felperes az alperes által megjelölt jogalapokat nem tartotta relevánsnak a felperes fellebbezésében foglaltak teljesítése kizárhatósága tekintetében.

6) Felperes vitatta, hogy a tárgyaláson személyesen megjelent fél, illetve törvényes képviselője – nem kötelező jogi képviselő esetében – ne tehetne nyilatkozatot és ne jelölhetné meg a perben felmerült perköltségét. A felperes törvényes képviselője ilyen személyes nyilatkozat megtételéből nem zárható ki.

A felperes törvényes képviselőjének nyilatkozatára a perfelvételi tárgyalást követően folytatásra kerülő tárgyaláson került sor, ahol a kapcsolattartás nem elektronikus.

a) E körben felperes kifejtette, hogy az alperes a fentiekre tekintettel alaptalanul hivatkozik az ügyben nem releváns az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-üi.tv.) 1.§ 29. pontjára, 9.§ (1) bekezdés a) pontja aa) pontjára, és b) pontjára, 108.§ (5) bekezdésére. Nyilvánvaló, hogy a tárgyaláson a jogi képviselő nem köteles elektronikus ügyintézésre, ez az eljárási rendszer a személyes megjelentést nélkülöző, írat előterjesztés során kötelező.

b) Teljesen okszerűtlen és betarthatatlan szabályra hivatkozik az alperes, amelynek elvetését az Alaptörvény 28. cikk alapján kérte.

c) Felperes megjegyezte: az E-üi. tv. 3. § (1) bekezdése az ügyfél jogaként szabályozza - a Magyarországon honos ügyfél esetében - az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv előtti ügyének elektronikus ügyintézését.

3. § (1) Magyarországon az ügyfelet megilleti a jog, hogy az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv előtti ügyét – az e törvényben meghatározott módon – elektronikusan intézze.

A felperes, mint perben keresetet előterjesztő jogi személy törvényes képviselőjének perbeli tárgyaláson tett szóbeli nyilatkozatát tehát a bíróságnak elektronikus ügyintézés nélkül is köteles volt figyelembe venni.

A felperes nem vitatta, hogy az 1. § 23. pontja alapján az ügyvédi iroda felperes gazdálkodó szervezetnek minősül és így a Pp. 7.§ (1) bekezdés 6. pontja alapján a perben az iratok előterjesztése során elektronikus kapcsolattartásra kötelezett. Azonban (a perfelvételi és érdemi) tárgyalás a jelenlegi bírósági rendszerben nem elektronikus kapcsolattartással folyik.

d) A per a Balassagyarmati Járásbíróságon folyt, ahol a jogi képviselő nem volt kötelező.

Kötelező jogi képviselő hiányában a fél nincs elzárva attól, hogy a tárgyaláson megjelenjen, és nyilatkozatot tehet.

Ügyvédi Iroda, mint jogi személy esetében a fél törvényes képviselője az ügyvédi iroda vezetője, így a [REDACTED] az ügyvédi iroda vezetője jogosult volt a tárgyaláson nyilatkozatot tenni a perköltség kérdésében.

E tekintetben a fél szóbeli nyilatkozatainak a tárgyaláson való megtételéhez való jog semmilyen összefüggésben nincs azzal, hogy egyébként a fél kötelező elektronikus kapcsolattartás hatálya alá esik-e vagy sem.

Tekintve, hogy a fél törvényes képviselője a tárgyaláson jelen volt, a fél a perköltséget törvényes képviselője útján felszámíthatta. A Pp. 81.§ (5) bekezdése csak arra az esetre vonatkozik, ha a fél törvényes képviselője a tárgyaláson nincs jelen, szóban nem terjeszt elő a perköltség felszámítására vonatkozó nyilatkozatot.

Nincs olyan törvényi rendelkezés, hogy a tárgyaláson jelen levő fél, (illetve jelen esetben a törvényes képviselője) – abban az esetben is, ha a jogi képviselőt bízott meg és az is a tárgyaláson jelen van – ne tehetne a perköltség felszámítására vonatkozó nyilatkozatot.

Felperes törvényes képviselője a perköltségnek a tárgyaláson való megjelölésével nem kérte a tárgyalás elhalasztását, amelyre tekintettel a Pp. 3.§-ában foglalt perkoncentrációs alapelv nem sérült.

Megjegyzendő: a Pp. 81.§ (3) bekezdése is a „fél felszámításáról” és nem a „fél jogi képviselőjének felszámításáról” tartalmaz normaszöveget. A Pp. 81. § (3) bekezdésében hivatkozott Pp. 81. § (2) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

(2) A felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható.

A Pp. 81.§ (3) bekezdésében foglalt okirat maga a tárgyalási jegyzőkönyv volt, amely a felperes törvényes képviselőjének nyilatkozatát rögzítette a Pp. 81.§ (2) bekezdésében foglalt tartalommal.

A tárgyalás berekesztéséig tehát felperes törvényes képviselője szóban a (2) bekezdés szerinti tartalommal a perköltségre vonatkozó felszámítással kapcsolatos igényét előterjesztette.

Az alperes által kifogásolt 31/2017. (XII.28.) IM rendelet szerinti költségjegyzék formanyomtatvány előterjesztésének hiánya tehát a felperes perköltség iránti igénye elbírálásának kizárását nem alapozta meg, tekintettel arra, hogy a felperes törvényes képviselője a tárgyaláson személyes nyilatkozatot tett a felszámított költségekről, és mivel a tárgyaláson jelen volt, a költség felszámítására vonatkozó nyilatkozatát személyesen megtehetette mint fél, ezért elektronikusan nem volt kötelező számára a bíróság által azonnal folytatott tárgyalásra, de még a tárgyalás előtt - elektronikus úton a tárgyalásra a költségjegyzék benyújtása.

7) A perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet (R.) 1.§-az alábbiakról rendelkezik:

1. § A polgári és közigazgatási eljárásban a fél, a beavatkozó és az érdekelt (a továbbiakban együtt: fél) a perköltségét a Mellékletben meghatározott adattartalommal rendszeresített nyomtatvány, vagy jogszabály alapján rendszeresített más nyomtatvány felhasználása esetén, a nyomtatvány perköltségre vonatkozó részének kitöltése és előterjesztése útján is felszámíthatja.

Az R. 1. §-a szerint tehát a 31/2017. IM rendelet mellékletében meghatározott adattartalommal rendszerezített nyomtatvány alkalmazása a fél számára nem kötelező, csak ajánlott. Erre utal „az útján is felszámíthatja” szövegezés.

A tárgyaláson jelen levő fél törvényes képviselőnek tehát a nyomtatványt nem kellett alkalmaznia, a Pp. 81.§ (2) bekezdésében foglalt adattartalomnak megfelelő nyilatkozatát jegyzőkönyvbe diktálhatta, amely alapján tényleges és joghatályos költségfelszámítást terjesztett elő.

A költségfelszámítás nem volt hatálytalan amiatt sem, mert azt a fél a tárgyaláson terjesztette elő. A fél törvényes képviselője vagy a jogi képviselője számára a tárgyalás nem elektronikus kapcsolattartással kerül megtartásra.

Tekintve, hogy az IM rendelet 1.§-a alapján a költségjegyzék előterjesztése nem kötelező, a Pp. 81.§ (5) bekezdése rendelkezésénél figyelembe kell venni, hogy a fél törvényes képviselője nyilatkozata alapján a tárgyalási jegyzőkönyvbe rögzített költségfelszámítást is. Különösen arra tekintettel, hogy a költségfelszámítás nemcsak ügyvédi munkadíjat, hanem a törvényes képviselő megjelenésével felmerült útiköltséget és postaköltséget is tartalmaz.

A fentiekre tekintettel felperes a fellebbezését – a fenti indokokkal kiegészítve – fenntartotta.

IV. A Balassagyarmati Törvényszék jogerős ítélete

8) A Balassagyarmati Törvényszék a 2019. szeptember 12-én kelt és jogerős 2. Pf. 20.167/2019/3. sorszámú ítéletével az első fokú ítéletet helyben hagyta. A Törvényszék a fellebbezést az iratok alapján alaptalannak állapította meg.

A másodfokú bíróság az ítéletét alábbiakkal indokolta meg:

a) A felperes fellebbezése kizárólag a perköltség viselésére vonatkozott, a közérdekű adat kiadása iránti keresetnek történő helyt adást nem sérelmezte, ezért az azzal kapcsolatos elsőfokú döntés a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján nem képezte a felülbírálat tárgyát.

b) A Pp. 81. § (5) bekezdése alapján a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. A Pp. hivatkozott rendelkezése egyértelműen rögzíti azt, hogy a jogi képviselő kizárólag költségjegyzék előterjesztésével számíthatja fel a perköltséget, az alól a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM. rendelet 1. §-ában rögzített rendelkezés sem adhat felmentést.

c) Alaptalan a felperes jogi képviselőjének azon hivatkozása, hogy a perfelvételi tárgyalásra szóló idézésből nem kellett arra következtetnie, hogy a bíróság a perfelvételi tárgyalás lezárását követően nyomban érdemi tárgyalást tart, az áttérésre ugyanis a Pp. 196. §-a ad lehetőséget, melyről az idézésben előzetesen nem kell a feleket tájékoztatni. Az elektronikus úton eljáró félnek az ügyre vonatkozó iratait elektronikus úton kell benyújtania akként, hogy az a tárgyaláson a bíróság rendelkezésére álljon. Ez a szabály már a perfelvételi tárgyalásra is vonatkozik, a jogi képviselőnek már a tárgyalást megelőzően kellett volna benyújtania a költségjegyzéket, így nem foghatott helyt az az érvelése sem, hogy a

tárgyaláson elektronikus úton nem volt lehetősége kapcsolatot tartani a bírósággal. Abban az esetben, ha a fél jogi képviselővel rendelkezik, a költségei felszámítását a jogi képviselő kérheti.

d) A Pp. 81. § (3) bekezdése szerint önmagában a felszámítás vagy annak igazolása miatt a tárgyalás elhalasztásának nincs helye, kivéve, ha a fél a kötelezettségének a tárgyaláson önhibáján kívüli okból nem tudott eleget tenni. Az, hogy a felperes a tárgyaláson elektronikus úton nem tudta előterjeszteni technikai okokból a költségjegyzéket, nem lehetett volna oka a tárgyalás elhalasztásának.

A Pp. 82. § (3) bekezdése alapján pedig a felszámítani elmulasztott vagy a felszámítottnál magasabb összegű költséget a fél javára nem lehet figyelembe venni.

e) Utalt még arra is a törvényszék, hogy a felperes képviselője a csatolt meghatalmazás alapján jogi képviselőként járt el és nem törvényes képviselőként a perben, így rá egyértelműen vonatkoztak az elektronikus kapcsolattartás szabályai.

Fentiekre tekintettel a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett részében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, azt helyes indokaira figyelemmel, helybenhagyta.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

1) Indítványozó az érdemi jogorvoslatot kimerítette. A felülvizsgálatot – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 407.§ (1) bekezdés c) pontja a perköltség tekintetében kizárja.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

1) Indítványozó a Balassagyarmati Törvényszék II. fokú jogerős ítéletét elektronikusan történt kézbesítés útján 2019. október 17-én vette át. A 60 napos alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő így 2019. december 16-án jár le.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

1) Az indítványozó ügyében született I-II. fokú ítélet a felperes keresetének elbírálására vonatkozott. Erre tekintettel a felperes indítványozó érintettsége nem kíván külön bizonyítást,

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

1) Az állított alapjogsérelem a jogerős bírói döntést érdemben befolyásolta, mert - a felperes jogszerű, az alperes által nem vitatott perköltség iránti igényének az I. fokú bíróság által való elutasító határozatával nem adott helyt, míg a II. fokú bíróság a fellebbezésben foglalt, részletesen megindokolt fellebbezési kérelemnek – kellő indokolás hiányában – nem adott helyt [Alaptörvény V. cikk, XV. cikk (1) bekezdése, XIII. cikk];

- alaptörvény-ellenességek okából, különösen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt alaptörvény ellenességekre.

2) Az ügyben alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdésként merül fel, hogy - a felek törvény előtti egyenlősége és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülése érdekében - milyen tartalma van a jogi képviselő részére kötelező elektronikus eljárásban a fél (törvényes képviselője) tárgyaláson való részvételi és nyilatkozattételi jogának.

a fél – a jogi képviselő részére elektronikus eljárásban - a jogait a tárgyaláson ehhez képest milyen módon gyakorolhatja.

Felperes indítványozók úgy vélik, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog magában foglalja, hogy a fél a tárgyaláson nyilatkozatot tehet, amely lehet eljárási jellegű (azaz a perköltség felszámítása) és lehet anyagi jogi jellegű. A jogi képviselő léte – különösen, ha az nem kötelező a járásbíró előtt eljárásban – nem foszthatja meg a felet – pernyertessége esetében – attól, hogy az alperessel szemben a perköltség iránti igényét megjelölve azt felszámítsa és érvényesítse.

Felperes szerint ezt a feladatot az első- és másodfokú bíróság tisztességes módon – az ítélete meghozatalakor - nem végezte el. A felperes indítványozó abban, hogy a bíróság ezt a törvényben foglalt kötelezettsége körében elvégzi és a költséget megállapítja, joggal bízhattak, és mivel erre nem került sor, a perköltségre vonatkozó igény elutasítása a bírósági eljárásban sérti az Alaptörvény IV. cikkében foglalt szabadsághoz és biztonsághoz való alapvető jogot.

Ebből következően a II. fokú bíróságnak a felperes fellebbezését helyt adással kellett volna elbírálnia, különösen arra, hogy a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM. rendelet szerint e rendelet szerint a költségjegyzék előterjesztése nem kötelező.

Az IM rendelet az alábbiakról rendelkezik:

1. § A polgári és közigazgatási eljárásban a fél, a beavatkozó és az érdekelt (a továbbiakban együtt: fél) a perköltségét a Mellékletben meghatározott adattartalommal rendszeresített nyomtatvány, vagy jogszabály alapján rendszeresített más nyomtatvány felhasználása esetén, a nyomtatvány perköltségre vonatkozó részének kitöltése és előterjesztése útján is felszámíthatja.

Az IM rendelet a fél perköltségfelszámításáról rendelkezik, és nem a jogi képviselő perköltség felszámításáról. Az első fokú tárgyaláson a perköltség felszámítást a jelen levő, [redacted] irodavezető ügyvéd terjesztette elő, amelyet az eljáró bíróságnak figyelembe kellett volna az ítélete meghozatalánál vennie, és a kérelmet a költségjegyzék hiányára való utalással – nem lehetett volna elutasítani. A bíróságok által hozott határozatok tehát alaptörvény-ellenesek.

3) Alapvető jelentőségű alkotmányossági kérdés, hogy a bírósági eljárásban a bíróság a 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1.§-ában foglalt jogi normával kapcsolatban végezhet e alkotmányossági vizsgálatot.

Felperes indítványozó szerint a II. fokú bíróságnak ilyen hatásköre nincs, ezért alaptörvény-ellenesen mondta ki a II. fokú ítélet az indokolásában azt, miszerint

„A Pp. 81. § (5) bekezdése alapján a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. A Pp. hivatkozott rendelkezése egyértelműen rögzíti azt, hogy a jogi képviselő kizárólag költségjegyzék előterjesztésével számíthatja fel a perköltséget, az alól a perköltség

felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM. rendelet 1. §-ában rögzített rendelkezés sem adhat felmentést.”

Indítványozó úgy véli, hogy az I-II. fokú bíróságoknak elve alapján az alacsonyabb rendű jogszabályi rendelkezést a bíróságoknak figyelembe kellett volna venniük, a jogszabályi rendelkezést nem lehetett volna félretolva, figyelmen kívül hagyni. Ennek elmulasztása - mint, ahogy Tisztelt Alkotmánybíróság erre a 20/2017. (VII.18.) AB határozatában (szintén a Balassagyarmati Törvényszék ítéletének megsemmisítésével, erre) rámutatott arra, hogy a jogalkalmazói önkényesség alaptörvény-ellenességet idéz elő.

„[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapította, hogy nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okairól nem adott számot határozatában.

[28] Az Alkotmánybíróság megállapítja továbbá, hogy a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normát az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése ellenére nem alkalmazta.

[29] A fentieket összefoglalva az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a törvényszék contra legem jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére, és sértette az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Egyrészt a törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe. Harmadrészt a törvényszék önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezte.

[30] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket indokolás nélkül figyelmen kívül hagyó bírósági indokolás azáltal okozta a jelen ügyben az egész bírósági eljárás tisztességtelenségét, hogy az indokolás hiánya két különböző jellegű jogalkalmazói önkénnyel is összekapcsolódott.”

Amennyiben a II. fokú bíróságnak a jogi álláspontja az volt, hogy a Pp. 81.§ (5) bekezdésével szemben az IM rendelet 1. §-ában foglalt „is” szócska miatt az IM rendelet alkalmazása nem kötelező, akkor az IM rendelet 1.§-ának megsemmisítése iránt az Alkotmánybírósághoz kellett volna fordulnia, azonban hivatalból a miniszteri rendeletet nem tehetette volna félre, és nem hagyhatta volna figyelmen kívül.

4) Az alapjogi sérelem azon okból is fennáll, hogy a II. fokú ítélet nem tesz eleget az indokolási kötelezettségének a fellebbezésben felhozott érvek nem helytállósága tekintetében, míg egyes meg nem történt körülményekkel foglalkozik az indokolásban. A jogerős ítélet erre tekintettel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt hatékony és érdemi jogorvoslathoz való alapvető jogot.

Ezek a következők:

- A járásbíró előtti eljárásban a jogi képviselő nem kötelező, ezért a fél (jogi személy esetében törvényes képviselője) a perbeli nyilatkozat tételétől nem zárható el abban az esetben sem, ha jogi képviselőt vesz igénybe. Az ilyen ténybeli és jogi nyilatkozatot az eljáró bíróságnak figyelembe kell vennie.

- Az indítvány elbírálásánál alapvető jelentőségű tény, hogy a peres fél a Dr. [REDACTED] i [REDACTED] képviselte, aki egyben az ügyvédi iroda törvényes képviselője is volt. A tárgyaláson tehát, a törvényes képviselő tehetett nyilatkozatot az ügyvédi iroda perköltség iránti igényével kapcsolatban, költségjegyzék nélkül is. Indítványozó szerint a még fel nem merült perköltség – mivel a költség még nem merült fel – nem számítható fel, elektronikus úton való előterjesztése logikailag aggályos, mert az ilyen költség az elektronikus előterjesztés idején, legtöbb esetben még nem merült fel, ezért a tárgyaláson a törvényes képviselő által való bejelentés nem képezhetne akadályt a költségben való döntésnek.

- Az indítványozó a peres eljárásban a költségjegyzék elektronikus előterjesztésének hiánya miatt a tárgyalás elhalasztását nem kérte. A II. fokú ítéletben az ezzel kapcsolatos indokolási rész ténybelileg teljesen megalapozatlan.

- Az I-II. fokú bíróság megsértette a felperes indítványozónak az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésben biztosított törvény előtti egyenlőségét, rendelkezési jogát az által, hogy – bár az alperes a az első fokú bíróság előtt a tárgyaláson szóban megjelölt perköltséget nem kifogásolta – a járásbíróság a perköltségigényt elutasította. A fellebbezésben foglaltak nem helytállóságát pedig a II. fokú bíróság nem indokolta meg, így alaptörvény-ellenesen az állami költségvetésből gazdálkodó alperes javára döntött, a perköltség elutasításának helybenhagyásával.

f) Annak bemutatása, hogy a bíróság a döntésében vagy az eljárásában a támadott jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, és hogy ez a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

1) A támadott Pp. 81.§ (5) bekezdését az I-II. fokú bíróság hivatalból alkalmazta. Ez az alaptörvény ellenes bírói döntést érdemben befolyásolta.

(5) A jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel.

a) Felperes indítványozó szerint alapvető alkotmányossági kérdés, hogy az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése alapján – figyelemmel a (3) bekezdésére – a jogi képviselővel eljáró fél mennyiben kötelezhető arra, hogy kizárólag költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel a perköltségét.

A törvény ugyanis nem a jogi képviselő tekintetében állapítja meg ezt a többletkötelezettséget, hanem a fél számára.

Nem lehet ugyanis figyelmen kívül hagyni, hogy egyrészt, a fél jogi képviselője elektronikus köteles eljárni, és az elektronikus kapcsolattartása a tárgyaláson nincs lehetőség (informatikai tekintetben az azonos-idejűség nem megoldott, hogy a tárgyaláson elektronikus eszközzel a jogi képviselő a költségjegyzéket előterjessze és az adott esetben a bíróságnál a tárgyalás berekesztése előtt ez az információ megjelenjen), másrészt a fél költségeit (útiköltség, keresetkiesés stb.) is az elektronikus előterjesztendő költségjegyzékben kell a jogi képviselőnek előterjesztenie.

A Pp. 81.§ (3) bekezdése ezzel teljesen ellentétben van, amely kimondja:

(3) A fél a felszámítását és a (2) bekezdés szerinti okiratot legkésőbb a tárgyalás berekesztéséig, ennek hiányában az eljárást befejező határozat meghozataláig terjesztheti elő. Önmagában a felszámítás vagy annak igazolása miatt a tárgyalás elhalasztásának nincs helye, kivéve, ha a fél a kötelezettségének a tárgyaláson önhibáján kívüli okból nem tudott eleget tenni.

Felperes indítványozó szerint a Pp. 81.§ (3) bekezdésével ellentétes (a gyakorlatban nem realizálható) rendelkezést tartalmaz a Pp. 81.§ (5) bekezdése, a jogi képviselővel eljáró fél számára.

Az alaptörvény-ellenesség nemcsak amiatt áll fenn, hogy a (3) bekezdés rendelkezése a fél számára lehetővé teszi a perköltség felmerülésének lényeges körülményeit, a felszámítást igazoló okiratoknak a tárgyaláson való bemutatását, igazolását (parkolási jegy, mentjegy, megbízási szerződés, átlagkereset kimutatás stb.), hiszen ezek az okiratok alapvetően ugyanazon a napon keletkeznek, mint amikor a tárgyalás van, így alapvetően sérti a jogi képviselővel eljáró fél jogait, aki ezt nem teheti meg a tárgyaláson a Pp. 81.§ (5) bekezdése miatt, hanem azon okból, hogy a jogi képviselővel eljáró fél jogi képviselőjének ezt már korábban, elektronikus úton meg kell tennie, hogy a költségeit érvényesíteni tudja.

b) A támadott jogszabályi rendelkezés közvetlen hatályosulása során az alábbi alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdések merülnek fel.

ba) Az a fél, aki a perben jogi képviselőt vesz igénybe és így kötelező a jogi képviselő számára az elektronikus kapcsolattartás, milyen alkotmányos indok alapján kerülhet hátrányosabb helyzetbe az által, hogy a Pp. 81.§ (5) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezés alapján a költségigényének a tárgyaláson való előterjesztéséből ki van zárva, mivel a törvény a költség felszámítását, a jogi képviselővel eljáró fél esetében csak elektronikusan előterjesztett költségjegyzék alapján teszi lehetővé?

bb) A perben az a fél, aki jogi képviselőt vesz igénybe, milyen alkotmányos alapon kerülhet hátrányosabb helyzetbe, mint az a fél, aki jogi képviselő nélkül jár el. Az ügyvédi jogi képviselőt terhelheti-e több kötelezettség, vagy jog illetheti-e meg a perben, abból credően, hogy a fél jogi képviselőt vesz igénybe, mint ami a képviselt felet terhelné vagy illetné jogi képviselő eljárása nélkül?

c) Indítványozó szerint a Pp. 81.§ (5) bekezdése sérti a felek törvény előtti egyenlőségét.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az indítványozó a jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenessége tekintetében az Alaptörvény I. cikk, IV. cikk (1) bekezdés, XIII. cikk (1) bekezdés, XV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés rendelkezésire hivatkoznak.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

ba) A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a jogorvoslathoz való jog sérelme

baa) A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jog sérelmét jelenti az, hogy az I-II. fokú bíróság önkényesen nem alkalmazta a *perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről* szóló 31/2017. (XII. 27.) IM. rendelet (továbbiakban: *IM rendelet*) 1. §-át, amely a költségjegyzék alkalmazását nem teszi kötelezővé. Ezt az önkényes jogalkalmazás sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és (7) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.

bab) Nem felel meg a tisztességes és pártatlan bírósági eljárás követelményének, ha az eljáró bíróságok a tárgyaláson jelenlevő fél törvényes képviselőjének a nyilatkozatát a perköltség tekintetében figyelmen kívül hagyják. A perben ugyanis nem volt kötelező a jogi képviselő. Ezért – jogi képviselő jelenlétében is – a fél törvényes képviselőjének tárgyaláson előterjesztett joghatályos nyilatkozata a perköltség felszámítása tekintetében nem volt figyelmen kívül hagyható a Pp. 81.§ (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel.

bac) A felperes fellebbezésében foglaltakat a II. fokú bíróság nem indokolta meg abból a szempontból, hogy az állított tények és jogi indokolás alapján miért nem jogosult – a perben nyertes felperes – a perrel összefüggésben felmerült és felszámított perköltségre.

bad) A bírósági eljárás a fél vagyoni viszonyait is érinti a költségek előlegezésében, valamint adott esetben az ellenérdekű fél költségek viselésében. A felperesi ügyvédi iroda a költségeket előlegezte, de annak megtérítésére a bíróság részéről alaptörvény-ellenesen nem került sor.

A költségek megtérítésére vonatkozó felperesi nyilatkozat figyelmen kívül hagyása és az ítéletekben a megtérítés mellőzése sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogot és a jogorvoslathoz való jogot.

bb) Az alapjogok állam általi biztosításához való jog, a szabadsághoz és személyes biztonsághoz való jog sérelme,

bba) Az I-II. fokon eljáró bíróságok által hozott bírósági határozatok – a perköltség tekintetében – nem tesznek eleget az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogok védelmének biztosításához való jognak.

A felperes törvényes képviselője a tárgyaláson tett nyilatkozatával az első fokú perköltséget felszámította, a Pp. 81.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján, ezért a perköltséget a bíróságnak alperes terhére meg kellett volna ítélnie. A magyar jog a perben külön jogintézményként kezeli a perben a perköltséget, és a perben felmerült költségeket nem kártérítésként való érvényesítésként szabályozza. Ezért a perköltség mellőzése sérti az Alaptörvény I. cikkben foglalt alapvető jogok jogvédelméhez való jogot. Az Alaptörvényben foglalt – az indítványozó által hivatkozott alapvető jogokat (tisztességes tárgyaláshoz való jog, tulajdonhoz való jog stb.) – az eljáró bíróságok a perköltség megállapítása során nem védtek meg felperes indítványozó tekintetében.

bbc) A felperes indítványozónak a szabadsághoz és személyi biztonsághoz való alapvető jogának sérelme az I-II. fokú határozatban foglalt perköltségre vonatkozó igény elutasítása tekintetében alaptörvény-ellenességet idéz elő. A felperes szerint az ember szabadságát és személyi biztonságát nemcsak az sérti, ha az Alaptörvény IV. cikk (2)-(3) bekezdésében foglalt különös tényállások bekövetkeznek.

Az ember szabadsága és személyi biztonsága abban az esetben is sérelmet szenved, ha a bírósághoz való fordulás során az eljáró bíróságok önkényes eljárása következtében helyes tényállást nem állapítanak meg, illetve az ezekkel kapcsolatos tényeket nem veszik figyelembe (törvényes képviselő tárgyaláson tett nyilatkozata a perköltség kérdésében) és önkényesen alkalmaznak jogszabályi rendelkezést [IM r. 1.§]. Azaz megvalósul a szabadsághoz és személyi biztonsághoz való alapjog sérelme (amely a B. cikk (1) bekezdésében foglalt demokratikus jogállam működésének egyik alapvető tényezője) ha bírósági eljárásban a tényállást a bíróságok hiányosan, nem relevánsan állapítják meg, valamint az irányadó jogszabályi rendelkezést – önkényesen – nem alkalmazva, hozzák meg döntésüket.

Az adott ügyben az I-II. fokú bíróság részéről sajnálatos módon ez érhető tetten a perköltség megállapítására vonatkozó felperesi kereset jogerős elutasítása tekintetében!

Az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében foglalt szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jog sérelme indítványozó szerint nemcsak a (2)-(3) bekezdésben foglalt esetkörök esetében áll fenn. Tehát ez a jog nem szűkítendő az állam illetve szervei által gyakorolható kényszerintézkedésekre. Ez az alapvető jog tehát ennél tágabb összefüggésben értelmezendő,

mert a „szabadság” és „személyi biztonság” magában foglalja az Alaptörvény alapvető rendelkezéseiben biztosított jogokat, azoknak a polgár irányában kifejtett hatását és az Alaptörvény preambulumban foglalt hitvallási elvek érvényre juttatását.

Kétségtelen azonban, hogy a „szabadság” sérelme alapvetően a személyi szabadságot érintő állami kényszerintézkedések, magánszemélyek eljárásai következtében állhat elő, azonban nyilvánvalóan nem korlátozható ezen jog érvényesülése a szabadságelvonással, szabadságkorlátozással járó sérelmekre (hanem magában foglalja a helyváltztatás szabadságát, a szabad fizikai mozgást, a lakóhely megválasztásának szabadságát stb.). A „szabadság” a célszerű és „jó” emberi célok és cselekvések megvalósításának lehetőségét hordozza az Alaptörvény hitvallásában foglalt kapcsolati rendben foglaltak szerint.

Ezek – az alkotmányjogi panasz tekintetében irányadó hitvallásbeli – az emberi kapcsolatok szintjén érvényesítendő elvek - a következők:

Valljuk, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

Valljuk, hogy az egyéni szabadság csak másokkal együttműködve bontakozhat ki.

Valljuk, hogy együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet.

Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.

Valljuk, hogy népiuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.

A személyi biztonsághoz való jog pedig a jogilag szabályozott társadalmi, emberi környezetbe önkényesen történő beavatkozással szembeni védelmet jelenti, azaz olyan eljárásoktól mentes élet garantálását, amely a polgárok tekintetében indokolatlan korlátozást nem tartalmaz a jogok érvényesíthetősége, a polgár cselekvési szabadságának biztosításával szemben.

Jelen perben alkalmazott, és megsemmisíteni indítványozott Pp. 81.§ (5) bekezdése esetében a szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jog sérelmet szenved, mert a törvényi rendelkezés indokolatlanul sújtja a bírósághoz forduló és jogi képviselővel eljáró fél jogait és igényérvényesítési lehetőségét, továbbá teljesen elzárja a felet az eljárásban való részvételtől és ezzel kapcsolatos nyilatkozat előterjeszthetőségétől.

Ez jelen esetben a polgári perben abban nyilvánult meg, hogy

- a felperes törvényes képviselője által a bíróság által tartott tárgyaláson határidőben (tárgyalás berekesztése előtt) az Ügyvédi Iroda törvényes képviselője, az irodavezető ügyvéd által tett, a perköltségre vonatkozó szóbeli nyilatkozatot a bíróság nem vette figyelembe és a pervesztes alperes terhére a perköltséget nem ítélte meg, holott minden lehetőség fennállt a felperes jogi személy perköltség iránti igényének érdemi elbírálására;

- nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a felperes törvényes képviselője a járásbíróság előtt tartott tárgyaláson jelen volt és nyilatkozatot tett; és ezt a nyilatkozatot el kell különíteni attól, hogy felperes jogi képviselőjeként a perben az ügyvéd eljár. A perben a jogi képviselő nem volt kötelező. Nincs olyan jogszabály, hogy a jogi képviselővel eljáró fél a perben nem tehet ténybeli vagy jognyilatkozatot. A bíróság a jogi képviselővel eljáró felet nem kezelheti úgy, mintha jogaiban, cselekvőképességében korlátozott személy lenne!

- által előterjesztett keresetlevél esetében a törvény – az Alaptörvény V. cikkében foglalt alapjogot is megsértve – csak a jogi képviselő nélkül eljáró személy esetében teszi lehetővé azt a bírósági eljárási cselekményt.

bc) A törvény előtti egyenlőséghez való jog (XV. cikk) és a tulajdonhoz való jog (XIII. cikk) sérelme

bca) Sérült a felperes indítványozónak a tulajdonhoz való joga, mert a perben előlegezett költségeikhez (készkiadások) - azok figyelembe vétele hiányában - nem jutott hozzá, az ügyvédi költségeket pedig a bíróság nem ítélte meg.

A peres eljárás óhatatlanul költséggel jár. A költségeket pedig, ha a per eredményre vezet – mert az alperes alaptalanul tagadta meg a közérdekű adatok kiadását - a pereszes félnek, azaz a közérdekű adatot kezelő szervnek kell az adatot igénylő részére megfizetnie.

A jogalkotó nem segítheti olyan eljárási szabályok konstruálásával a per alperesének jogalanyát, amely akadályokat képez abból a szempontból, hogy a jogszerű és megalapozott kereset érdemi elbírálását – a keresetet indító félre terhesebb - eljárási szabályok megalkotásával az érdemi bírósági úthoz való hozzáférést elhárítson.

A felperes így nem jut hozzá azokhoz a költségeihez, amelyet a jogi képviselő szabad választásával előlegeznie kell.

Indítványozó e körben hivatkozik az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv) rendelkezéseire:

„1.§ (6) *Ügyvédet mindenki szabadon választhat.*

[...]

4. § (1) *Ügyvédi tevékenységet rendszeresen és ellenérték fejében*

a) *ügyvéd,*

[...]

d) *kamarai jogtanácsos,*
folytathat.

(2) *Ügyvédi tevékenység az e törvényben meghatározott keretek között folytatható.”*

bcb) A Pp. 81.§ (5) bekezdése, felperes indítványozó szerint olyan szabályozást tartalmaz, amely pert indító fél tulajdonhoz való jogát sérti.

Nem szabad elfelejteni, hogy ugyanakkor a másik, ellenérdekű fél, a közfeladatot ellátó szervezet, amely alperes pozícióban jelen esetben az állam által finanszírozott, és profi jogi képviseléssel eljáró szervezet áll, amely szervezetnek és jogi képviselőnek a költségei az adófizetők pénzéből kerül megfinanszírozásra, azaz állami szinten ugyanaz a perindító magánszemély fizeti meg ezeket a költségeket is!

Nem hallottunk ugyanis a közinformációk között olyan hírt, hogy a közfeladatot ellátó szerv pereszesessége esetén akár a bírósági eljárásban felmerülő felperesi költségeket, mind pedig az alperesnél felmerült effektív kiadásokat azokra a személyekre (alkalmazottakra) terheltek volna, akik a megalapozatlan, illetve téves döntést hozták; mivel kétségtelenül ebben esetben az alperesi közfeladatot ellátó szervezetet is – a felperesnek fizetendő perköltség és a szervezetnél felmerülő kiadások tekintetében - kár éri. Ez a fajta jogi szabályozás azonban nem lehet etalon, hogy akadályokat gördít a törvény az alperesekkel szemben a költségigény érvényesítésére, különféle, kizárólag a jogi képviselőt terhelő – egyébként indokolatlan –

szabályok kreálásával. A törvényi rendelkezés erre tekintettel indítványozó szerint alaptörvény-ellenes.

Felperes indítványozó úgy véli, hogy mindezekre tekintettel a jogerős ítélet az Alaptörvény XIII. cikkben foglaltak szerint a tulajdonjog védelmére vonatkozó alkotmányos szabálynak sem felel meg.

A II. fokú bíróság határozatának a jogorvoslati eljárás során az I. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése alapján az első fokú bíróság által okozott alaptörvény-ellenességet helyre kellett volna tennie. Erre azonban nem került sor, mert a II. fokú bíróság a perköltséget – kellő és részletes indokolás hiányában – helybenhagyta.

d) A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés alaptörvényellenessége

da) A törvényi rendelkezés sérti az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdés, XIII. cikk (1) bekezdés, XV. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseit.

Nem felel meg a törvényi rendelkezés szabadsághoz és személyes biztonsághoz való jog azon követelményének, hogy a peres eljárásban a perköltség megállapítása követhető, átlátható és előre látható legyen.

Az ügyvédi tevékenységnek a jogszabályban [3.§ (6) bekezdés első mondat) foglalt értékelése ugyanis a megbízó fél alapvető jogait is sérti (pl. tulajdonjog stb.), hiszen csak azon okból, hogy – bár a törvényes képviselő a tárgyaláson jelen volt és költségigényét szabályszerű felszámítással előterjesztette – az ügyvéd által képviselt fél a költségeihez azért nem juthat hozzá, mert az ügyvéd elektronikus úton költségjegyzéket is az igényelt költségekről nem terjesztett elő külön okirattal. Mindez azt eredményezi, hogy a bíróság döntése következtében a fél nem jut hozzá a perköltséghez, amit az ügyvédnek megfizet, mert a bíróság az ügyvédi díjat és egyéb előlegezett költségeket, nem állapítja meg (azaz ezáltal a pervesztes felet gazdagítja).

db) Sérül az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezés alkalmazása folytán a felek törvény előtti egyenlősége. A jogi környezet a bírósági döntést úgy alakította ki, hogy annak a félnek a számára, aki jogi képviselővel jár el, hiába van jelen a tárgyaláson, a tárgyaláson az igényét nem terjesztheti elő joghatályosan a perköltség tekintetében. Ez a jelen levő fél számára sérti a tisztességes tárgyaláshoz való jogot is, ezért a szabályozás az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésbe is ütközik, azon okból, mert ezt a nyilatkozatot kizárólag a jogi képviselő teheti meg, és ő is csak elektronikus formában. A jogszabályi rendelkezés ezért alaptörvény-ellenes, mert az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésébe ütközik.

Indítványozó szerint nem lehet a felek között különbséget tenni a jogok és kötelezettségek tekintetében, abban az esetben, hogy a felet jogi képviselőként ügyvéd képviseli. A jogszabály azért ütközik a tisztességtelen bírósági eljárás követelményébe, mert a felet olyan tevékenységért sújtja, amelyet nem a fél, hanem a jogi képviselő valósít meg. Az ügyvédi tevékenységet, ugyanis – a kamarai jogtanácsostól eltérően – az ügyvéd esetében nem az állam, hanem kizárólag a megbízást adó fél fizeti meg. Az ügyvédnek nem jelenthet többlet terhet és más kötelezettséget az az eljárás, hogy fél a jogi képviselőt bízott meg.

A törvény előtti egyenlőség azt is jelenti, hogy a törvény előtt a felek nem csak egymás viszonylatában, hanem az azonos fél pozíciójában is a törvény előtt egyelők. Nem lehet tehát a fél eljárásbeli pozíciójához más-más szabályokat rendelni abban a tekintetben, hogy a fél egyes jogait gyakorolni kívánja-e vagy azzal élni kíván-e. Ilyen szabály az, hogy a fél az elektronikus kapcsolattartást választja-e vagy pedig jogi képviselőt választ-e a perbeli eljárásra.

Nincs olyan alkotmányos alapjog vagy alkotmányos érték, amely indokolná a perköltség iránti igénynek a tárgyaláson történő megjelölése kizárását a jogi képviselő választása esetében, azaz elektronikus úton költségjegyzék alkalmazását a jogi képviselő által. Indítványozó álláspontja szerint a törvényhozó ugyanis nem állapíthat meg „szigorúbb” eljárást a jogi képviselővel eljáró fél terhére, mint ahogy ezt a jogi képviselő nélkül eljáró felperes esetén szabályozza, ha a perben a jogi képviselőt nem kötelező!

Felperes véleménye szerint indokolatlan annak a régi gyakorlatnak, eljárásnak – az Alaptörvény megalkotását követően történő – fenntartása, amely a közfeladatot ellátó szerveket, valamilyen kiváltságos szervekként kezeli.

Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy ezen szabály [Pp. 81. § (5) bekezdése] be nem tartása egy demokratikus jogállamban nem eredményezheti azt, hogy a bíróság ne foglalkozzon érdemben a hozzá érkezett, perköltség megállapításával kapcsolatban a pernyertes fél által előterjesztett kérelemmel. Ez indítványozó szerint már az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és (7) bekezdésében foglalt alapjogok sérelmét is jelenti.

Felperes indítványozó úgy véli, hogy a Pp. 81. § (5) (3) bekezdése, mint eljárási jogszabály sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőséget, és a (2) bekezdése a jogi képviselővel eljáró és a jogi képviselőt nem választó fél között, a diszkrimináció tilalmát.

Felperes indítványozó véleménye szerint a jogi képviselővel eljáró félre a törvény nem írhat elő eltérő szabályok érvényesülését, mint az ilyen képviselő nélkül eljáró félre.

Mint ahogy az elektronikus kapcsolattartással a törvény kötelező rendelkezése alapján eljáró jogi képviselő nem kerülhet az eljárás során hátrányosabb helyzetbe, mint az a fél, aki nem elektronikus eljárásban, hanem szóban a tárgyaláson, vagy papíros alapon terjeszti elő (vagy terjesztheti elő) a perköltségre vonatkozó beadványait.

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerint *„Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”*

A bírósági peres eljárásban nem lehet a tárgyaláson való eljárás megkülönböztetést tenni abban a tekintetben, hogy a fél jogi képviselővel jár-e el, mivel a jogi képviselő csak a fél jogait gyakorolhatja és kötelezettségeit teljesítheti.

Így nem lehet más kötelező szabályokat alkotni a perbeli képviselőt miként lefolytatása tekintetében, ha a jogi képviselő ügyvéd: nem lehet alkotmányosan diszkriminálni a jogi képviselő eljárását az igény érvényesítése tekintetében azon okból, hogy a fél jogi képviselővel járt el, és nem lehet alkotmányosan a jogi képviselőre figyelemmel eltérő szankciókat (jogkövetkezményeket) alkalmazni a jogi képviselő cselekményére tekintettel, a megbízást adó féllel szemben.

Indítványozó szerint a jelenlegi Pp. 81.§ (5) bekezdésében foglalt törvényi szabályozással „az egyéb helyzet alapján” történő diszkrimináció valósul meg.

Mindezen indokok alapján az alkalmazott jogszabály [Pp. 81.§ (5) bekezdése alaptörvény ellenes, és ennek következtében a ítélték is alaptörvény-ellenesek.
Az indítványozó erre tekintettel kéri a Pp. 81.§ (5) bekezdésének megsemmisítését.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozó nem kezdeményezte a bíróságon a határozat végrehajtásának felfüggesztését, mert az I-II. fokú perköltségre vonatkozó keresetet az I-II. fokú bíróság jogerősen elutasította.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az I.r. Indítványozó csatolja I/1 alatt az ügyvédi meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Indítványozó jogi személy a felperes adatainak közzétételéhez hozzá járul.

d)Indítványozó csatolja az alábbi melléleteket:

I/2 Balassagyarmati Járásbíróság 2019. február 14-én kelt 13. P. 20490/2018/10. sorszámu ítélete;

I/3 - a Balassagyarmati Törvényszék 2019. szeptember 12-én kelt és jogerős 2. Pf. 20.167/2019/6. sorszámu ítélete

Indítványozó kéri bizonyítékként:

a Balassagyarmati Járásbíróság 13. P. 20.490/2018. sorszámu iratainak beszerzését az alaptörvény-ellenesség bizonyítására.

I/2 Balassagyarmati Járásbíróság 2019. február 14-én kelt 13. P. 20490/2018/10. sorszámu ítélete;

I/3 - a Balassagyarmati Törvényszék 2019. szeptember 12-én kelt és jogerős 2. Pf. 20.167/2019/6. sorszámu ítélete

